

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

GUVERNUL REPUBLICII SERBIA

Instrumente structurale
2007 - 2013

GEC NERA

Environment News

Buletinul informativ al microregiunii de colaborare transfrontalieră Dunăre - Nera - Caraș

Nr. 30
Martie 2011

În acest număr:

Contribuții la stoparea poluării cu deșeuri miniere pe Dunăre

Pag. 1

Lipsă de transparență a achizițiilor publice din Caraș - Severin

Pag. 1- 2

Start în anul de voluntariat 2011

Pag. 2

Baziaș

Pag. 3

EVENIMENTE ȘI ACTIVITĂȚI

STOP poluării transfrontaliere pe Dunăre cu deșeuri miniere !

Grupul Ecologic de Colaborare Nera implementează în perioada 17 decembrie 2010 - 16 decembrie 2011, proiectul de interes public „*Poluarea transfrontalieră cu deșeuri miniere pe Dunăre, realitate și în același timp bombă mediatică*” care este destinat reducerii poluării cu deșeuri miniere antrenate de vânt de pe teritoriul orașului Moldova Nouă, a comunei Pojejena din România și de pe teritoriul comunelor Veliko Gradište și Bela Crkva din Serbia.

Proiectul este implementat în parteneriat cu asociația NVO Škola Plus "Dositej Obradovic" din Bela Crkva și Consiliul Local al comunei Pojejena fiind

finanțat în cadrul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România -Republica Serbia.

Bugetul total al proiectului este de 62775 Euro din care 51784 Euro reprezintă cofinanțare din partea Uniunii Europene, 5634 Euro reprezintă cofinanțare din partea Guvernului Romaniei iar 5357 Euro reprezintă cofinanțare din partea GEC Nera și a partenerilor.

În 21 decembrie, la sediul NVO Škola Plus din Bela Crkva și în 17 ianuarie 2011, la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Reșița au avut loc prezentări publice ale proiectului la care au participat factori interesați în reducerea poluării transfrontaliere cu

deșeuri miniere ,care provine de la iazul de decantare a apelor de mină Tăușani - Boșneag aparținând SC MOLDOMIN din Moldova Nouă.

Moldova Nouă - un oraș sufocat periodic de praful deșeurilor miniere

Lipsa de transparență în derularea achizițiilor publice de mediu, încurajează fraudarea fondurilor publice.

Grupul Ecologic de Colaborare Nera, în parteneriat cu Instituția Prefectului Județul Caraș-Severin, a derulat în

Reabilitări de „unică folosință” făcute în iunie 2010 de către Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale pe DN 57 între Oravița și Răcășdia

perioada ianuarie - noiembrie 2010 proiectul **NU corupției în procesul de achiziții publice destinat protecției mediului** în cadrul programului de finanțare *Facilitatea de Tranziție 2007/19343.01.11 - Consolidarea sprijinului societății civile în lupta împotriva corupției* finanțat de Uniunea Europeană.

În data de 17 ianuarie 2011, la sediul din Reșița a Agenției pentru Protecția Mediului Caraș - Severin a avut loc o prezentare publică a rezultatelor proiectului și a concluziilor activității de monitorizare a achizițiilor publice destinate protecției mediului, realizată în 29 de comune și 3

orașe din județul Caraș - Severin.

Deficitul de transparență, prezent în majoritatea cazurilor de achiziții monitorizate, are următoarele cauze:

-Personalul instituțiilor administrației publice locale, în special a celor din mediul rural, care este implicat în derularea proceselor de achiziții publice destinate protecției mediului, nu cunoaște/nu aplică în suficientă măsură legislația destinată asigurării transparenței achizițiilor.

-În perioada anilor 2007 - 2010 legislația primară în domeniul achizițiilor publice a fost modificată în mod frecvent. Legislația terțiară (manuale, ghiduri etc.) în ce privește asigurarea transparenței achizițiilor nu a ținut pasul cu aceste modificări.

-Din cauza lipsei de resurse financiare instituțiile administrației publice locale au acces limitat la consultanță de specialitate în ce privește asigurarea transparenței achizițiilor publice.

-Colaborarea între autoritățile contractante care derulează procese de achiziții publice și autoritățile/instituțiile publice din sistemul achizițiilor publice este insuficientă. Din această cauză distorsiunile în ce privește asigurarea transparenței care apar în procesul de achiziții publice sunt frecvente.

Doina Mărgineanu - consilier pentru relații publice al GEC Nera

VOLUNTARI ÎN LUMEA MIRIFICĂ A MICROREGIUNII DUNĂRE - NERA - CARAȘ

Start în anul de voluntariat 2011.

Grupul Ecologic de Colaborare Nera implementează în fiecare an, în perioada aprilie - noiembrie, proiectul de interes public „Voluntariat pentru protejarea lumii mirifice din sudul Banatului” destinat prestării unor activități ce vizează îmbunătățirea stării factorilor de mediu și a biodiversității în zona ariilor naturale protejate Parcul Natural Porțile de Fier, Parcul Național Cheile Nerei - Beușnița, Parcul Național Semenic Cheile - Carașului, Parcul Național Đerdap, Rezervația Naturală Specială Deliblatska Peščara (Dunele Deliblata) și Parcul Natural Regional Vršačke Planine (Munții Vârșetului) situate în microregiunea de colaborare transfrontalieră Dunăre - Nera - Caraș, atât pe teritoriul României cât și al Serbiei.

În 9 decembrie 2010 anul de voluntariat 2011 a fost lansat la Grupul Școlar Agricol Oravița iar....

În luna decembrie 2010 au fost selectați un număr de 93 de candidați pentru activitățile anului de voluntariat 2011. Aceștia sunt în majoritate elevi de liceu, studenți și cadre didactice care își desfășoară activitatea în Grupului Școlar Agricol din Oravița, Grupul Școlar „Mathias Hammer” Anina,

Grupul Școlar Industrial Moldova Nouă, Liceul „Dositej Obradović” Bela Crkva, Asociația Speo Caraș și universitățile din Timișoara.

În perioada decembrie 2010 - aprilie 2011, candidații la voluntariat sunt implicați într-un training de formare a unor abilități necesare monitorizării alternative a mediului și a relizării unor campanii publice de informare. Training-ul include sesiuni de informare urmate de aplicații practice în localități și pe traseele parcurilor și rezervațiilor naturale din Microregiunea Dunăre - Nera - Caraș.

....în 21 decembrie 2010 a fost lansat la NVO Škola Plus „Dositej Obradović” din Bela Crkva

La finanțarea training-ului cursanții vor fi seminarizați iar celor care se califică pentru poziția de agent ecologic voluntar le vor fi încheiate contracte de voluntariat urmând ca până la sfârșitul anului 2011 să realizeze misiuni de voluntariat de minim 15 ore/ lună finanțate în cadrul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România - Republica Serbia.

Ecoturism în anul 2011 la GEC Nera

**Călătorule ! Ești în lumea mirifică din sudul Banatului !
La plecare, nu lua cu tine decât imaginile acestei lumi și lasă aici doar urmele pașilor tăi !**

Acesta este mesajul cu care voluntarii de la GEC Nera îi întâmpină pe turiștii veniți să viziteze parcurile și rezervațiile naturale din sudul Banatului.

De fapt pentru turismul practicat în interiorul ariilor naturale protejate s-a adoptat în ultimii ani termenul de *ecoturism* care presupune o grijă deosebită din partea vizitatorului pentru protecția și conservarea patrimoniului natural al acestor zone dar și o atitudine specifică a operatorilor de turism și a autorităților publice în ceea ce privește principiile și criteriile de practicare a acestui tip de turism, criteriile care în cele mai multe cazuri sunt diferite față de modalitățile obișnuite de practicare a turismului.

Dacă, în ceea ce privește atitudinea și activitățile permise vizitatorului în interiorul ariilor naturale protejate regulile sunt clar stabilite de către administrațiile parcurilor în cadrul așanumitului regulament de vizitare, autoritățile publice și operatorii locali de turism știu puține lucruri despre modalitățile de practicare a ecoturismului.

În cazul ecoturismului trebuie să existe "o poveste adevărată" despre natură care să

Ghizii ecoturismului în anul 2011

Iulia Grumeza

Alexandra Mezinu

Laura Pop

Livia Ungurean

Andeea Vidinaru

fie interpretată educativ iar activitățile turistice, de regulă, trebuie să respecte următoarele criterii:

- parte din venituri și acțiuni să fie direcționate spre conservarea naturii și a zonelor protejate;

- mare parte din veniturile de pe urma turismului să rămână populației locale;

- activitățile turistice trebuie să aibe caracter educativ atât pentru turiști cât și pentru localnici;

- influența negativă asupra mediului trebuie să fie minimă;

Pentru promovarea acestor criterii în rândul turiștilor, operatorilor de turism și autorităților administrației locale GEC Nera

implementează în fiecare an, în perioada mai - septembrie, proiectul pilot MAREA HOINĂREALĂ.

Pregătirea pentru anul turistic 2011 a acestui proiect a început încă din luna ianuarie a.c. cu un curs de ghizi pentru practicarea ecoturismului la care participă tineri voluntari legitimați ai GEC Nera din cadrul Grupului Școlar Industrial Moldova Nouă, Grupului Școlar „Mathias Hammer” Anina precum și tineri din zonă care studiază în cadrul universităților din Timișoara. Aceștia cunosc bine zona ariilor naturale protejate din sudul Banatului și au o experiență relevantă în monitorizarea alternativă a mediului.

Alin Șuşam - coordonator al centrului de voluntariat al GEC Nera

FORUMUL VOLUNTARILOR

Negru Adrian - Bozovici: *Eu am legitimație de voluntar pe care mi-ați dat-o în anul 2008 când eram elev la liceul din Bozovici dar în ultimii trei ani la noi nu s-au mai făcut activități. Imi plac mult drumețiile și întrebarea mea este: pot activa în anul 2011 ca voluntar în cadrul GEC Nera ?*

Echipa Environment News: Da, din păcate nu am reușit să colaborăm în ultimii ani cu liceul din Bozovici la nivelul necesar pentru a avea o echipă de voluntari și acolo

Nu este suficient să ai o legitimație de voluntar deoarece, în funcție de nevoile GEC Nera, noi reluăm în fiecare an unele părți din training-ul pe care l-ai făcut și tu. Pentru anul de voluntariat 2011 training-ul a început în luna decembrie 2010 și are la bază creșterea competențelor voluntarilor pentru activitatea de monitorizare alternativă a mediuluideci nu a competențelor pentru drumeții.

În cazul în care, în decembrie 2011, vom relua colaborarea cu Liceul Bozovici ne vom bucura să fi din nou alături de noi.

Lumea mirifică a Microregiunii Dunăre - Nera - Caraș.

CHEILE CARAȘULUI

Remarcabile prin lungimea de 19 km și sălbăcia lor, Cheile Carașului au caracteristic versanții cu pereți calcaroși, cu vegetație abundentă, grohotișuri, izvoare carstice, peste 500 de peșteri și avene. Valea Carașului este încadrată de platouri calcaroase cu numeroase doline, unele de mari dimensiuni și câmpuri de lapiezuri. Pe aceste platouri, comunitatea croată are plantații de pruni și numeroase sălașe cu animale. Zona poate fi vizitată doar pe traseul turistic Reșița - Gura Golumbului, marcat cu bandă albastră sau pe traseul turistic Crucea labalcei - Poiana Prolaz, marcat cu triunghi roșu.

Principalele obiective turistice ale traseului sunt următoarele: Peștera de după Cârșa, Peștera Liliecilor, Poiana Liliecilor, Izbuluc la Nuci, Peștera Cioploaia, Peștera cu Gururi, Peștera de sub Cetate, Peștera Cervenia, Peștera Gradınca, Peștera cu Fereastră, Peștera Hotel Grota, Poiana Prolaz, Peretele calcaros Zabal, 2 trasee de alpinism, Platoul Belvedere, Avenul Groapa Iepii, Avenul Mare, Avenul de la Prunii lui Miclea, Peștera Comarnic.

Lumea misterioasă a Cheilor Carașului

BAZIAȘ

Când spui Baziaș, îți aduci imediat aminte de două lucruri învățate la școală: la Baziaș intră Dunărea pe teritoriul României; la Baziaș s-a construit prima cale ferată din România. Pentru sârbi, însă, Baziaș înseamnă și mănăstirea Sfântul Sava.

Actualmente având rang de sat, localitatea aparține din punct de vedere administrativ, de comuna Socol. Istoria sa, se împletește cu cea a mănăstirii. Istoricii presupun că mai întâi a fost construită mănăstirea, iar apoi satul, unde au fost aduși lucrători care să muncească pământurile mănăstirești. Aceștia au primit câte-un loc de casă și de grădină, dar li s-a acordat și dreptul de a-și duce animalele la pășunat, de a tăia lemne din pădurile mănăstirii, ei fiind și scutiți pentru o vreme de impozite.

Baziaș - Mănăstirea Sf. Sava

Din nefericire, incursiunile armate turcești au avut influențe negative asupra așezării, dat fiind faptul că sătenii (perneavorii) erau fie uciși în lupte, fie luați prizonieri laolaltă cu călugării. După ce Banatul și Oltenia trec în 1718 sub stăpânirea austriacă și după organizarea Confiniului de Graniță de-a lungul fluviului, mulți dintre perneavori preferă să se înregistreze în Regimentul 2 sârbo-român. În 1795, Baziașul devine port important la Dunăre. Importanța sa economică crește puternic, mai cu seamă după construirea, cu începere din 1847, a primei linii de cale ferată. Primul tren va pleca din gara așezării pe 1 noiembrie 1856. În 1860, Baziașul va avea și un oficiu vamal. Maximul populației va fi atins în 1880, mulți dintre lucrătorii feroviari alegând să locuiască aici. Atunci, Baziașul a avut 516 locuitori. De asemenea, a devenit un loc atractiv pentru recreație. Aici au funcționat un hotel și un cazinou.

Din nefericire, în clipa de față Baziașul mai trăiește doar prin istorie, regimul comunist retezându-i orice speranță de viitor. E greu de crezut că se vor găsi investitori care să-l ridice la strălucirea de odinioară.

PARCUL NAȚIONAL ĐERDAP

Parcul Național Đerdap se întinde de-a lungul malului drept al fluviului Dunărea de la cetatea Golubac (din dreptul stâncii Baba Caia de la Coronini din România) la barajul de lângă Sip (în dreptul localității Gura Văii din România). Parcul are o suprafață de 640 kilometri pătrați iar administrația se află în orașul Donji Milanovac pe Dunăre.

Caracteristica principală și atracția naturală a Parcului Național Đerdap este defileul Đerdap - faimoasele Porți de Fier - care sunt o grandioasă poartă de acces prin versantul sudic al munților Carpați. Este deasemenea locul în care se află cea mai lungă și cea mai mare acumulare hidrografică, din Serbia.

Clisura Đerdap, care este de circa 100 kilometri lungime (de la Golubac la Tekija), este de fapt o vale compusă din patru sectoare de chei: Gornja Klisura (Clisura de Sus), Gospodin Vir (Vartejul doamnei), Veliki și Mali Kazan (Cazanele mari și Cazanele mici) și Sipska Klisura (Clisura Sip), separate între ele prin ravene. În Gospodin Vir adâncimea Dunării este 82 m în timp ce albia în zona Cazanelor are o adâncime de până la 150 m. Stâncile de pe canionul din Cazane au o înălțime de aproximativ 300 de metri.

Teritoriul parcului național are desemenea o serie de alte caracteristici importante: o mare diversitate de floră și faună, împrejurimi și peisaje atractive, monumente istorice și culturale precum și alte atracții turistice. Hidrocentrala electrică "Đerdap", cu o putere de 7 terawatt-ore (TW) a fost terminată în 1972, și este a patra ca mărime din lume. Centrala fost un mare proiect de colaborare dintre Iugoslavia și România.

Cetatea Golubăț (Golubački grad)

Parcul are multe valori naturale și culturale, care sunt incluse într-un program de protecție specială în următoarele rezervații naturale: Lepenski Vir - zonă cu urme arheologice deosebit de importante de așezări omenești din neolitic cu vechimea de 8000 ani; cetatea Golubac; Cetatea romana "Diana" din Kladovo cu resturi de drum roman, tabula și podul construit în timpul împăratului roman Traian; rezervații forestiere; monumente ale naturii.

Parcul Național Đerdap a devenit una dintre regiunile turistice cele mai vizitate din Serbia, mai ales după construirea barajului și formarea lacului de mari dimensiuni. Deși fluviul Dunărea este destul de poluat în raport cu standardele internaționale, pescuitul este în continuare foarte popular.

Unele exemplare mari de somn pescuite au cântărit peste 100 kg.

REZERVAȚIA NATURALĂ VALEA CICLOVEI

Rezervația naturală Valea Ciclovei este inclusă în Parcul Național Cheile Nerei - Beușnița. Suprafața rezervației este de 1.939,30 ha și este încadrată ca rezervație mixtă ZCS / RN - Categoria I. Baza legală de constituire este Decretul 555/1973, și Hotărârea Consiliului Județean Caraș - Severin nr. 8/1994.

Mănăstirea Călugăra

Administrația Parcul Național Cheile Nerei - Beușnița administrează în prezent această rezervație

Rezervația naturală Valea Ciclovei este situată pe teritoriul administrativ al orașului Oravița, în satul Ciclova Montană. La rezervație se poate ajunge din Oravița pe șoseaua înspre Ciclova Montană. Din fața fostei fabrici de bere din Ciclova Montană se urmează drumul din partea dreaptă. Acest drum duce până în rezervație.

Ca și floră specifică trebuie menționat *ghimpele* (*Ruscus aculeatus*), bujorul de pădure (*Peonia mascula var triternotifolia*), alunul turcesc (*Corylus colurna*), nucul comun (*Juglans regia*) iar ca și faună râsul (*Lynx lynx*), ursul (*Ursus arctos*), pietrosul bărbos (*Emberiza cirulus*) și vipera cu corn (*Vipera ammodytes*).

Cele mai importante obiective turistice sunt: mănăstirea Calugăra, Piatra Simionului, Piatra Rolului, Peștera Sf. Elena.

Cornel Popovici Sturza - președinte al GEC Nera

Umorrural !

În Ardeal doi ciobani, unul pe un deal celălalt pe alt deal, strigă unul la celălalt:

-Măi Gheooooo ! Cand o fost vaca ta beteagă la stomac ce i-ai dat măăăăăă ? !

- Fotoghin măăăăă ! Fotoghiiiiiii ! (adică petrol)

A doua zi cei doi strigă din nou unul la celălalt:

- Măi Gheooooo ! M-auzi ?!. I-am dat fotoghin și vaca mea o murit !

- Și-a mea măăăăă !

Investim în viitorul tău!

Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România - Republica Serbia este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA) și cofinanțat de statele partenere în program.

Titlul proiectului: **Poluarea transfrontalieră cu deșeurii miniere pe Dunăre, realitate și în același timp bombă mediatică**
Editorul materialului: **Grupul Ecologic de Colaborare Filiala Nera Caraș - Severin**

Data publicării: **Martie 2011**

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Pentru eventuale sesizări, contactați: romania-serbia@mdrt.ro

www.romania-serbia.net